

The background of the slide is a grayscale photograph of the Latvian Bank building in Riga. The building is a grand, multi-story structure with classical architectural features, including arched windows and a prominent central entrance. A flagpole with the Latvian flag is visible on the roof. The text is overlaid on this image.

LATVIJAS BANKA

**EKS SEPA –
vēl viena iespēja
maksājumiem Eiropā**

Seminārs žurnālistiem

Rīgā 08.11.2010.

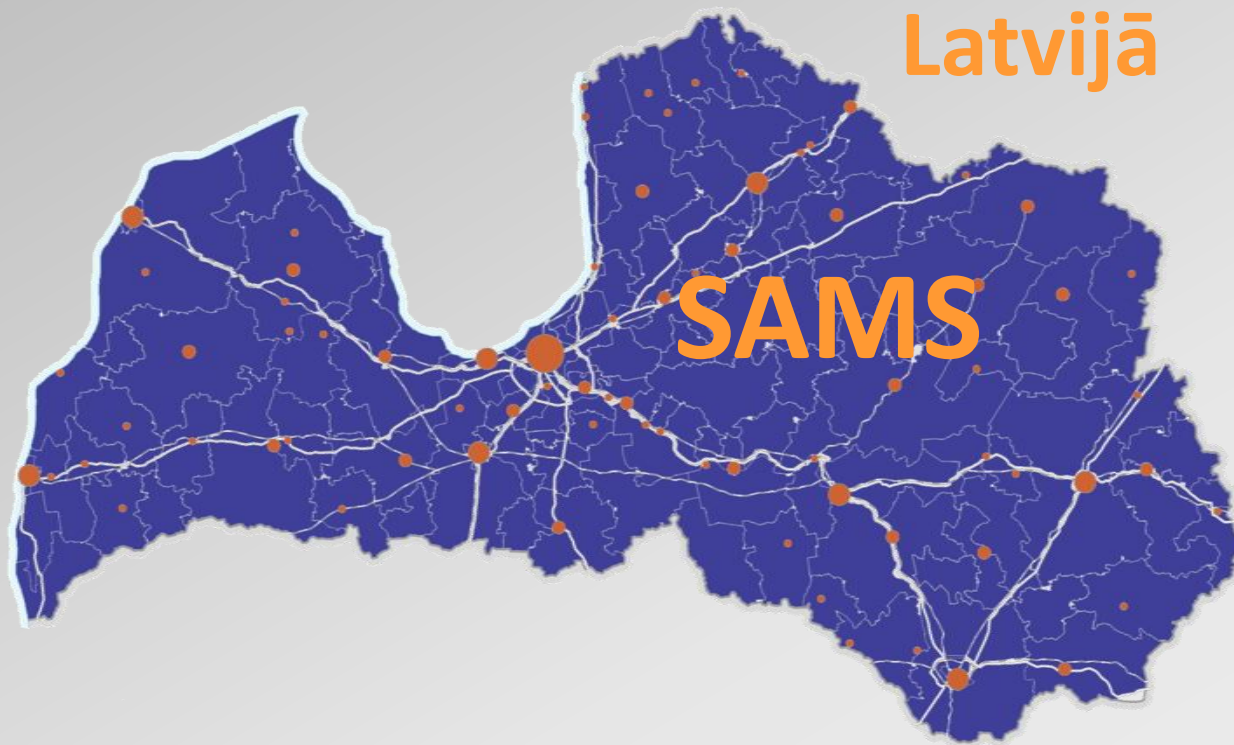
viens no Latvijas Bankas pamatuzdevumiem likumā
“Par Latvijas Banku”

**organizēt un nodrošināt starpbanku maksājumu
sistēmas darbību Latvijas Republikā**

Latvijas Banka nodrošina **3** maksājumu sistēmu darbību:

- **SAMS** – starpbanku automatizētā maksājumu sistēma
- **TARGET2-Latvija** – *Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system* Latvijas komponente
- **EKS** – elektroniskā klīringa sistēma

Latvijas Bankas sistēmas: SAMS

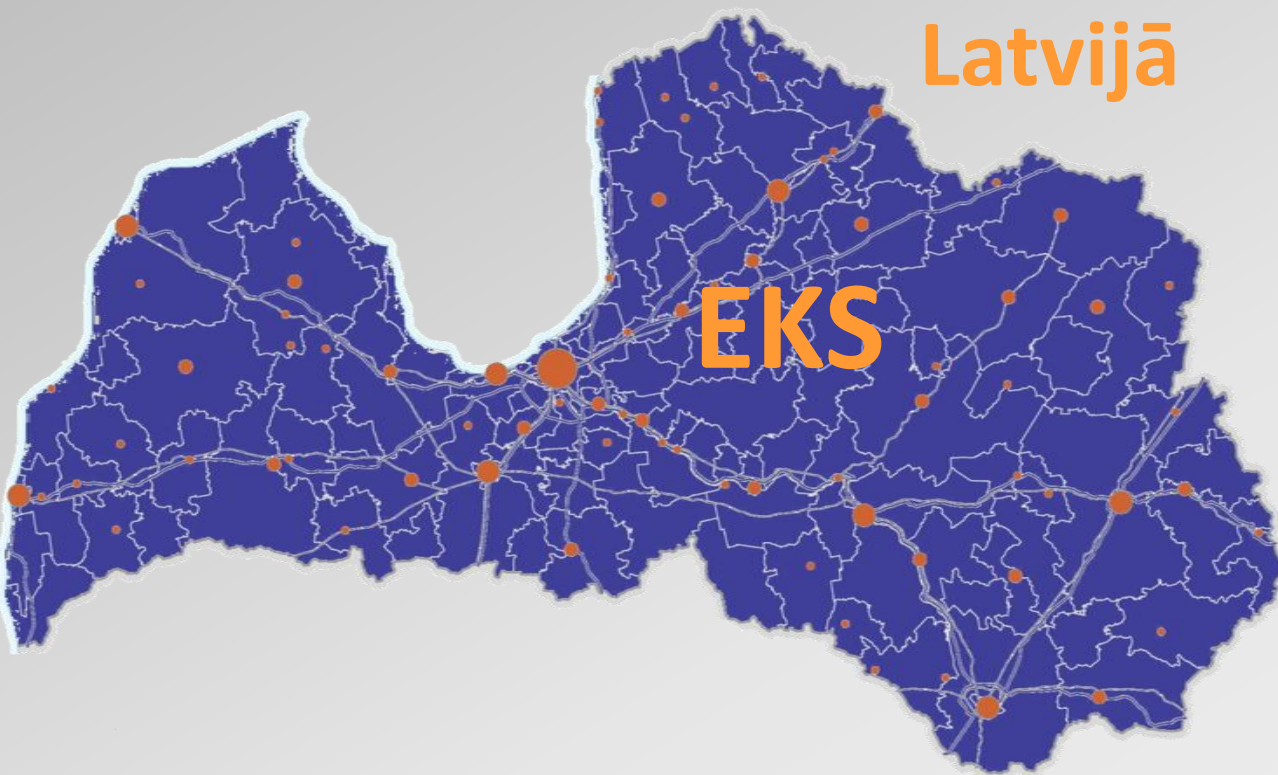
- **latos**
- monetārās politikas operācijām
- finanšu tirgus darījumiem
- steidzamiem un liela apjoma klientu maksājumiem
- dažu sekunžu laikā SAMS sistēmā

Eiropā

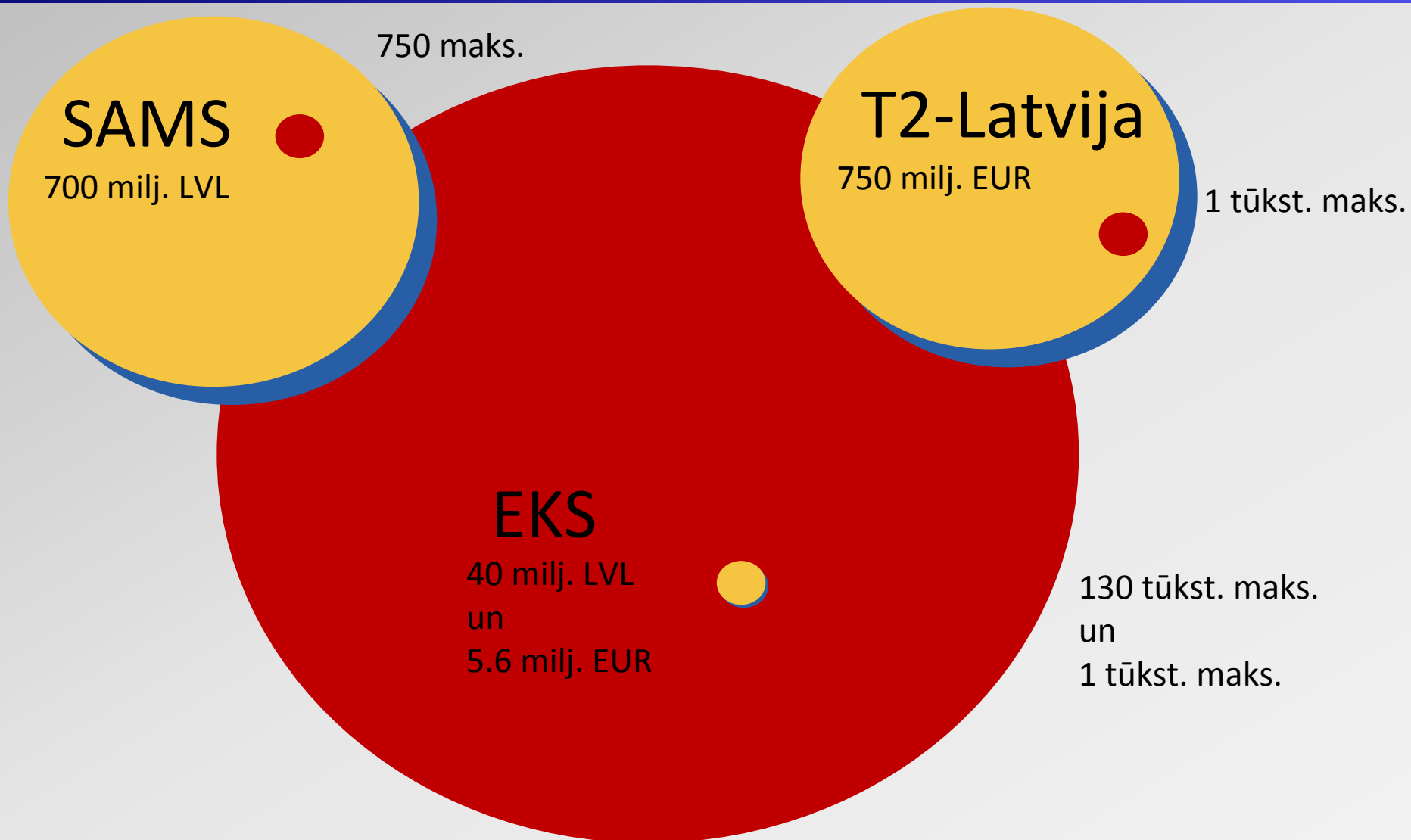
- eiro
- finanšu tirgus darījumiem
- steidzamiem un liela apjoma klientu maksājumiem
- dažu sekunžu laikā T2-Latvija sistēmā

Latvijas Bankas sistēmas: EKS

- **latos un eiro**
- **liela skaita klientu ikdienas maksājumiem**
- **mijieskaita norēķins**
- **tajā pašā darbadienā**
- **2 norēķinu ciklos**

SAMS, TARGET2-Latvija, EKS dienas apgrozījums

- pilnībā automatizētas, drošas un efektīvas
- piedalās 24 bankas, Latvijas Banka, LR Valsts kase, LCD, First Data Latvia un *MasterCard Europe Sprl*
- vienā dienā **130 tūkst.** maksājumu par kopējo summu **1.3 miljrd. latu**
- sistēmu darbības nodrošināšanā tieši iesaistīti **5** Latvijas bankas speciālisti

- ECB sagaida, ka sistēmas, kuras
 - ✓ veic eiro maksājumus
 - ✓ nav SEPA atbilstīgas pēc 2010. gada beigām
 - ✓ un neplāno kļūt SEPA atbilstīgas

tiek slēgtas!

Rīt, 2010. gada 9. novembrī,

**EKS tiek savienota ar SEPA atbilstošām
maksājumu sistēmām Eiropā**

un kļūst SEPA atbilstīga!

Eiropā

EKS SEPA

SEPA – Single euro payments area

Vienotā eiro maksājumu telpa

Single

vienots regulējums, vienoti standarti

Euro

attiecas uz eiro maksājumiem

Payments

SEPA kredīta pārvedumi (piem., maksājumi internetbankās)

SEPA karšu maksājumi

SEPA tiešā debeta maksājumi (piem., automātiskās
rēķinu apmaksas)

Area

ES valstis, Īslande, Lihtenšteina, Norvēģija,
Šveice un Monako

- alternatīva iespēja bankām veikt klientu maksājumus eiro ar bankām SEPA telpā
- sasniedzami **4.5 tūkstoši** banku un **490 miljoni** iedzīvotājiem
- savienojumam ar citu valstu sistēmām izmantojot Vācijas Centrālās bankas sistēmu *SEPA Clearer*

- maksājumiem
 - ✓ līdz 50,000 eiro
 - ✓ SEPA standartā
- nosacījumi vienoti ar citām ES maksājumu sistēmām
- lai nodrošinātu tās pašas dienas norēķinu starpvalstu maksājumos
 - ✓ maksājumus uz citām valstīm varēs nosūtīt 1. ciklā (plkst. 11:00)
 - ✓ ieviests 3. norēķinu cikls (plkst. 17:00), kad var saņemt maksājumus no citām valstīm

- izstrādājuši Latvijas Bankas IT speciālisti
- automatizēta elektronisko maksājumu sistēma
- augsta līmeņa drošības un kontroles procedūras – aizsardzība pret maksājumu pazaudēšanu un dublēšanos
- kopš 1998. gada nepārtraukti pilnveidoti risinājumi
- moderns un elastīgs IT risinājums, kas ļauj sistēmai pievienoties dalībniekiem ārpus Latvijas

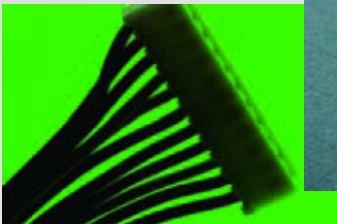

- šobrīd – **pirmais solis**
 - ✓ Latvijas Banka nodrošina efektīvu un ES prasībām atbilstošu maksājumu sistēmu
- galvenie ieguvumi – **ar eiro ieviešanu**
 - ✓ savlaicīga sagatavošanās pārejai no latu uz eiro norēķiniem
 - ✓ latu maksājumi veidos lielu eiro maksājumu plūsmu
 - ✓ investīciju atmaksāšanās
 - ✓ sistēmas efektivitāte uz vienu maksājumu
 - ✓ sabiedrības ieguvums – eiro maksājumu cena

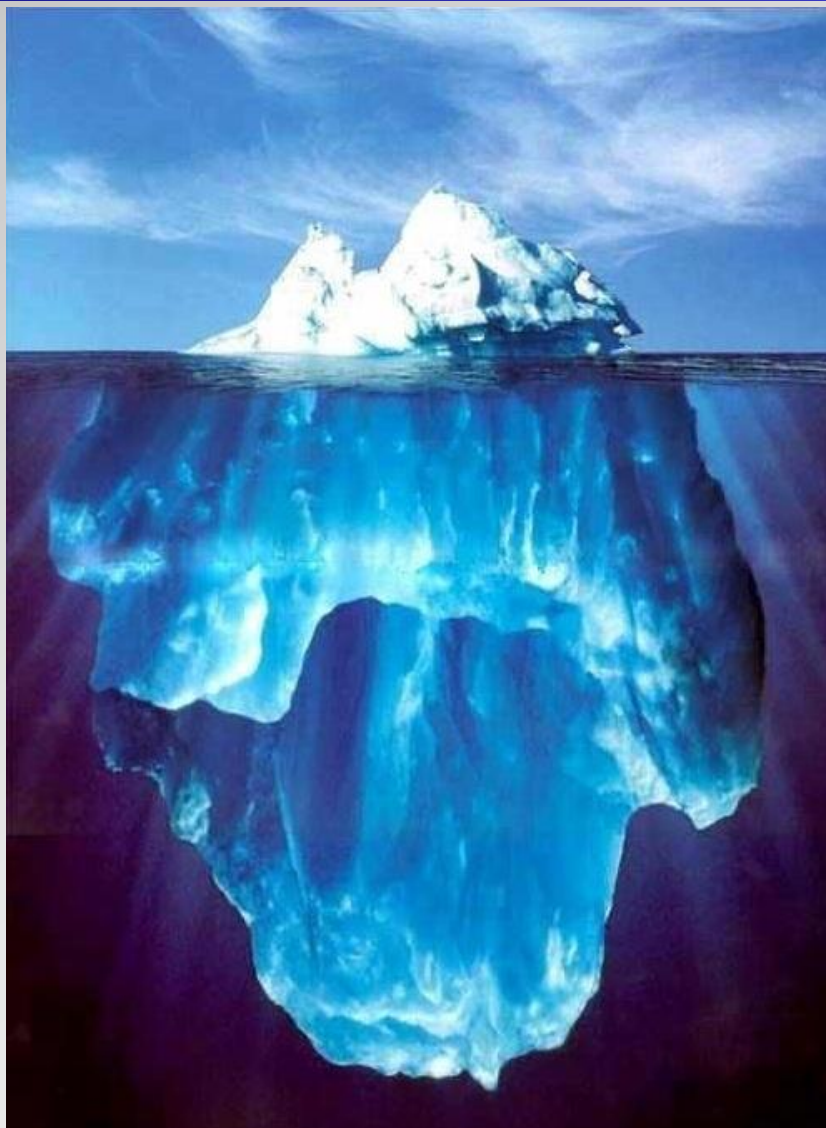

Latvijas
Komercbanku
asociācija

EKS SEPA bankām

- **EKS SEPA – pirmais solis** turpmākai eiro norēķinu vienotās sistēmas ieviešanai ES
- tas ir **vēl viens tehnisks risinājums** eiro maksājumu apstrādē, kas
 - ✓ prasa papildu investīcijas no visiem procesā iesaistītajiem dalībniekiem
 - ✓ nākotnē ved uz iespējamu eiro maksājumu vienādu formātu un izmaksu samazināšanos

- eiro norēķini Latvijā darbojas jau sen, tāpēc EKS SEPA nenes tūlītējas radikālas izmaiņas eiro maksājumu veikšanā
- EKS SEPA ir **banku iekšējais risinājums** – iespējamais nākotnes risinājums visiem norēķinu dalībniekiem Eiropas Savienībā
- banku **klientiem nemainās** attālināto norēķinu sistēmas
- klienti **varēs turpināt izmantot** jau pierastos banku produktus

- **tomēr,**
 - ✓ lai pilnvērtīgi izmantotu EKS SEPA, klientiem būtu jāmaina savas grāmatvedības sistēmas uz jauno **ISO20022 standartu**
- **tas dos iespēju**
 - ✓ maksājumos norādīt papildus rekvizītus, lai **atvieglotu norēķinu veikšanu un veicinātu datu apstrādes automatizāciju**
 - ✓ **savlaicīgi plānot** un pakāpeniski sadalīt ar eiro ieviešanu saistītās izmaksas

- Latvijas Komercbanku asociācija ir izstrādājusi **FiDaViSta** – datu apmaiņas standartu starp bankas un klienta grāmatvedības sistēmām, **jaunu versiju (1.2.)**
- tas nodrošina datu apmaiņas pielāgošanu SEPA minimālajām prasībām

- **FiDaViSta** dod iespēju klientiem nosūtīt maksājuma saņēmējam informāciju par maksājumu strukturētā veidā, norādot

rēķina numuru un klienta identifikatoru

- uzņēmumi, kuru grāmatvedības sistēmas atbalstīs standarta jauno versiju, varēs izmantot šīs priekšrocības **jau no 2010. gada 9. novembra**

- maksājumu izpildes ātrums un komisijas maksas šobrīd paliks nemainītas
- būtiskākas pārmaiņas un visi EKS SEPA sistēmas ieguvumi stāsies spēkā līdz ar eiro ieviešanu Latvijā

- EKS tiek savienots ar SEPA atbilstošām maksājumu sistēmām Eiropā
- alternatīva iespēja veikt klientu maksājumus eiro ar 4.5 tūkst. bankām un 490 milj. iedzīvotāju
- savlaicīga sagatavošanās pārejai no latu uz eiro norēķiniem
- galvenie ieguvumi – ar eiro ieviešanu

Paldies par uzmanību!